

Bruxelles, 20 mai 2021
(OR. en)

8979/21

RECH 232

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	19 mai 2021
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2021) 252 final
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR privind Abordarea globală a cercetării și a inovării <i>Strategia Europei privind cooperarea internațională într-o lume în schimbare</i>

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2021) 252 final.

Anexă: COM(2021) 252 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 18.5.2021
COM(2021) 252 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

privind Abordarea globală a cercetării și a inovării

Strategia Europei privind cooperarea internațională într-o lume în schimbare

Abordarea globală a cercetării și a inovării

Strategia Europei privind cooperarea internațională într-o lume în schimbare

1. INTRODUCERE

Mobilizarea cercetătorilor și inovatorilor lumii va fi crucială pentru bunăstarea cetățenilor și a generațiilor viitoare. Este necesar să cooperăm la nivel transfrontalier la o scară nemaivăzută până acum pentru a dezvolta soluții inovatoare prin care să se realizeze tranziția justă, tranziția verde și tranziția digitală în conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă¹ și pentru a promova reziliența, prosperitatea, competitivitatea și bunăstarea economică și socială a Europei.

Prin politicile și programele sale, UE este un catalizator major pentru internaționalizare în domeniul cercetării și al inovării². Deschiderea reciprocă, schimbul liber de idei și co-crearea unor soluții sunt esențiale pentru aplicarea și promovarea cunoștințelor fundamentale sunt componente-cheie ale unui ecosistem de inovare vibrant.

Cu toate acestea, deschiderea față de cooperare care caracterizează acțiunea UE are loc într-un mediu global transformat. Alte puteri științifice majore cheltuiesc în prezent pentru știință mai mult decât cheltuiește UE ca procent din produsul intern brut, tensiunile geopolitice sunt în creștere, iar drepturile omului și valorile fundamentale precum libertatea academică sunt contestate. Unele țări încearcă din ce în ce mai mult să obțină poziția de lider tehnologic prin luarea unor măsuri discriminatorii și se folosesc adesea de cercetare și inovare pentru a obține influență la nivel global și control social. Trebuie consolidate prosperitatea și competitivitatea economică a UE, precum și capacitatea sa de a se aproviziona în mod autonom și de a furniza cetățenilor săi tehnologii și servicii esențiale sigure.

Ca răspuns la tendințele globale actuale, UE ar trebui să conducă prin puterea exemplului, promovând multilateralismul bazat pe norme³, urmărind o deschidere reciprocă față de cooperarea în domeniul cercetării și al inovării pentru a facilita răspunsuri globale la provocări globale și făcând schimb de bune practici. UE ar trebui să își susțină obiectivele de autonomie strategică deschisă⁴ prin modularea în paralel a cooperării sale bilaterale cu țări din afara UE în anumite domenii.

Prin prezenta comunicare, Comisia prezintă, prin urmare, o nouă strategie care:

- reafirmă angajamentul UE de a conduce prin puterea exemplului pentru a menține deschiderea față de cooperarea internațională în domeniul cercetării și al inovării,

¹ <https://www.undp.org/content/undp/en/home/sustainable-development-goals.html>.

² Consolidarea și concentrarea cooperării internaționale a UE în domeniul cercetării și al inovării: o abordare strategică (COM/2012/497); a se vedea și rapoartele din 2014 [COM(2014) 567], 2016 [COM(2016) 657] și 2018 [SWD(2018) 307, anexa 10] privind punerea în aplicare a strategiei privind cooperarea internațională în domeniul cercetării și al inovării.

³ Consolidarea contribuției UE la multilateralismul bazat pe norme [JOIN(2021)3].

⁴ Raportul privind analiza prospectivă din 2021 al Comisiei va furniza, de asemenea, o perspectivă pe termen lung și transversală privind consolidarea autonomiei strategice deschise a Europei.

promovând totodată condiții de concurență echitabile și reciprocitate bazate pe valori fundamentale;

- consolidează rolul de lider al UE în sprijinirea parteneriatelor multilaterale în domeniul cercetării și al inovării, pentru a oferi noi soluții la provocările verzi, digitale, sanitare, sociale și de inovare.

Această abordare globală ar trebui pusă în aplicare prin:

- modularea cooperării bilaterale a UE în domeniul cercetării și al inovării pentru a deveni compatibilă cu interesele și valorile europene și pentru a consolida autonomia strategică deschisă a UE;
- mobilizarea științei, a tehnologiei și a inovării pentru a accelera dezvoltarea durabilă și favorabilă incluziunii și tranziția către societăți și economii reziliente, bazate pe cunoaștere, în țările cu venituri mici și medii; și
- inițiative modelate după o abordare de tip Echipa Europa, care combină acțiunile UE, ale instituțiilor financiare și ale statelor membre pentru a spori la maximum eficacitatea și impactul acțiunilor.

De asemenea, abordarea va servi drept ghid pentru punerea în aplicare a dimensiunii internaționale a noului program al UE pentru cercetare civilă și inovare, Orizont Europa, și a sinergiilor sale cu alte programe ale UE, în special Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa în lume.

2. REAFIRMAREA ANGAJAMENTULUI UE FAȚĂ DE DESCHIDEREA INTERNAȚIONALĂ ȘI VALORILE FUNDAMENTALE ÎN DOMENIUL CERCETĂRII ȘI AL INOVĂRII

Pentru a promova deschiderea globală și schimbul de date științifice, UE ar trebui să își sporească atractivitatea ca centru de cercetare și inovare de înaltă calitate și de înaltă intensitate. Cercetarea științifică prosperă grație libertății de gândire, dezvoltării unei gândiri critice, argumentării bazate pe date concrete și respingerii argumentelor autorității. Prin urmare, UE ar trebui să ofere în continuare cercetătorilor și inovatorilor un mediu democratic, favorabil incluziunii și de susținere, fără interferențe politice, care să apere libertatea academică și oportunitatea cercetării bazate pe curiozitate, respectând și protejând Carta drepturilor fundamentale a UE.

Ar trebui să se asigure că tehnologia este dezvoltată în beneficiul oamenilor și al societăților, fără autoritarism și respectând standarde etice înalte și drepturile omului. Mai mult, UE ar trebui să conducă prin puterea exemplului oferind un ecosistem de inovare bazat pe norme, protejând drepturile de proprietate intelectuală a căror respectare este asigurată de un sistem judiciar independent. Protecția și asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală ar trebui să contribuie la transferul, promovarea și diseminarea inovării tehnologice într-un mod favorabil bunăstării sociale și economice.

În același timp, pentru a consolida lanțurile valorice de cercetare și inovare pe termen lung ale UE, UE ar trebui să își încurajeze cercetătorii și inovatorii să contribuie la ecosistemele de inovare globale și să beneficieze de acestea. De asemenea, ar trebui să promoveze în

continuare cooperarea în materie de dezvoltare a capitalului uman, prin formarea și mobilitatea cercetătorilor, în special prin acțiunile Marie Skłodowska Curie⁵.

Pentru a menține acest rol de lider, programul UE de cercetare și inovare va rămâne deschis către lume. Aceasta înseamnă că participanții din întreaga lume, indiferent de locul de stabilire sau de reședință, vor putea participa la cea mai mare parte a programului Orizont Europa. UE va finanța, în majoritatea cazurilor, participarea entităților juridice stabilite în țări cu venituri mici și medii la acțiunile din cadrul programului Orizont Europa pentru a sprijini dezvoltarea capacităților lor de cercetare și inovare, în sinergie cu Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională.

Prin asocierea țărilor din afara UE la programul Orizont Europa, cetățenii și organizațiile acestora pot participa în general la activități în același mod cu cele din statele membre ale UE⁶. Asocierea la programul Orizont Europa permite UE și partenerilor săi să alinieze obiectivele politicii de cercetare și inovare, să reunească resurse, să împartă costurile și să obțină acces reciproc la cunoștințe și know-how, la talente și expertiză, la infrastructura de cercetare și la noi piețe pentru inovatori. Ca expresie a angajamentului UE față de deschiderea internațională, Orizont Europa oferă în prezent țărilor care împărtășesc valorile europene și au un puternic profil științific, tehnologic și de inovare, de oriunde din lume, posibilitatea de a se asocia programului.

În paralel și pentru a consolida rolul UE în ceea ce privește o cooperare bazată pe norme și valori prin asigurarea coerenței între politicile externe ale UE și ale statelor membre în materie de cercetare și inovare, valorile și principiile care stau la baza cooperării internaționale în domeniul cercetării și al inovării vor fi discutate cu partenerii internaționali. Aceste discuții vor avea loc în special în cadrul Forumul SEC pentru tranziție, parte a Spațiului european de cercetare consolidat⁷ și vor fi ghidate de un Pact european pentru cercetare și inovare, prezentat în 2021.

UE ar trebui să depună eforturi pentru stabilirea unei înțelegeri și puneri în aplicare comune a următoarelor aspecte cu partenerii săi internaționali:

Libertatea academică. Libertatea academică, integritatea și autonomia instituțională formează coloana vertebrală a universităților și a instituțiilor de învățământ superior din UE. UE și statele sale membre ar trebui să promoveze și să protejeze aceste valori fundamentale comune la nivel internațional și să susțină principiile Declarației de la Bonn privind libertatea cercetării științifice⁸ față de țările terțe.

⁵ https://ec.europa.eu/research/mariecurieactions/node_en.

⁶ Țările asociate anterior la programul Orizont 2020 și care și-au exprimat interesul de a se asocia la programul Orizont Europa sunt: Norvegia, Islanda, Albania, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Macedonia de Nord, Serbia, Turcia, Georgia, Armenia, Ucraina, Moldova, Tunisia, Israel, Insulele Feroe, Elveția. În plus, Regatul Unit va fi asociat în temeiul Acordului comercial și de cooperare, iar Maroc și Kosovo* și-au exprimat interesul de asociere.

⁷ *Un nou SEC pentru cercetare și inovare* [COM(2020) 628].

⁸ https://www.bmbf.de/files/10_2_2_Bonn_Declaration_en_final.pdf.

Etica și integritatea în cercetare. Dezvoltarea rapidă a noilor tehnologii necesită o evaluare continuă a abordărilor actuale pentru a răspunde provocărilor legate de etică și pentru a asigura inovarea tehnologică centrată pe oameni. UE ar trebui să promoveze în continuare la nivel internațional Codul de conduită european pentru integritate în cercetare și Codul de conduită global pentru cercetare în medii cu resurse puține. UE își va extinde dialogurile internaționale prin intermediul rețelelor europene privind etica și integritatea și va sprijini conferințele la nivel mondial privind integritatea în cercetare⁹.

Egalitatea de gen, diversitatea și incluziunea. În conformitate cu Strategia Comisiei privind egalitatea de gen 2020--2025¹⁰ și cu agenda UE pentru egalitatea de gen și emanciparea femeilor în acțiunile externe ale UE¹¹, UE ar trebui să integreze dimensiunea de gen în cooperarea internațională. Prin dialogul cu țările din afara UE, aceasta ar trebui, de asemenea, să încurajeze echilibrul și egalitatea de gen, emanciparea tinerilor, incluziunea și diversitatea în sens mai larg¹², în domeniul cercetării și al inovării la nivel global.

Datele deschise și știința deschisă. Atunci când datele provenite din cercetare devin cât mai deschise, standardizate și interoperabile posibil, acest lucru este benefic atât pentru UE, cât și pentru întreaga lume, dacă alte țări și regiuni fac același lucru. UE ar trebui să sprijine în continuare organisme și platforme precum Alianța pentru datele provenite din cercetare (*Research Data Alliance*) și comitetul responsabil cu datele din cadrul Consiliului Științific Internațional, precum și eforturile OCDE, ale ONU și ale G7. Scopul general este ca seturile de date să respecte principiul „FAIR”: ușor de găsit, accesibile, interoperabile și reutilizabile. UE va sprijini, de asemenea, extinderea la nivel internațional a Cloudului european pentru știința deschisă.

Standardele. Rolul de lider al UE în materie de stabilire a standardelor mondiale ar trebui, de asemenea, avansat printr-un rol sporit în cooperarea la nivel internațional în domeniul cercetării prenormative și de standardizare.

Elaborarea politicilor bazate pe date concrete. UE și statele sale membre au apărut ca practicieni principali în elaborarea politicilor bazate pe date concrete. Aceștia ar trebui să împărtășească propria știință în materie de informații și experiențe politice și să se implice în rețelele mondiale.

În plus, un accent mai puternic pe știință și tehnologie în politicile externe și de securitate ale UE în ceea ce privește „**diplomația științifică**” ar ajuta UE să proiecteze puterea pașnică și să urmărească mai eficient interesele și valorile noastre economice, îndeplinind cererea și

⁹ Cu implicarea organizațiilor internaționale precum Organizația Mondială a Sănătății și Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură.

¹⁰ *O uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025* [COM/2020/152 final].

¹¹ https://ec.europa.eu/international-partnerships/system/files/swd_2020_284_en_final.pdf

¹² Agenda politică a UE privind Uniunea egalității, dincolo de egalitatea de gen, este stabilită în următoarele strategii și cadre: Planul de acțiune al UE de combatere a rasismului pentru perioada 2020-2025 [COM(2020) 565 final]; Strategia privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2020-2025 [COM(2020) 698 final]; Cadrul strategic al UE pentru egalitatea, incluziunea și participarea romilor [COM(2020) 620 final]; Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030 [COM(2021) 101 final].

interesul țărilor partenere și considerând punctele forte ale UE drept centru de putere pentru cercetare și inovare.

În 2021, în coordonare cu statele membre ale Forumului SEC pentru tranziție¹³, UE ar trebui să dezvolte principii de cooperare la nivel internațional în domeniul cercetării și al inovării și ulterior să promoveze principiile într-un dialog multilateral cu țările partenere și forurile internaționale.

3. REECHILIBRAREA ABORDĂRII GLOBALE A UE ÎN DOMENIUL CERCETĂRII ȘI AL INOVĂRII: CĂTRE CONDIȚII DE CONCURENȚĂ ECHITABILE ȘI RECIPROCITATE

Eforturile UE de a promova deschiderea reciprocă la nivel mondial pot fi periclitate de tensiunile geopolitice în vremuri de transformare economică. Concurența pentru poziția de lider tehnologic determină anumite țări din afara UE să adopte măsuri restrictive sau discriminatorii care sunt inequitabile față de inovatorii, companiile și, în special, întreprinderile nou-înființate din UE. În același timp, interferențele străine pot compromite integritatea și autonomia pe care se bazează sistemele de cercetare și inovare din UE.

Din aceste motive, abordarea UE trebuie reechilibrată pentru a-și proteja mai bine interesele, valorile și expertiza și pentru a-și spori reziliența, menținând în același timp o largă deschidere către cooperare.

UE ar trebui să promoveze mai asertiv condiții de concurență echitabile și reciprocitate pentru a respecta valorile și principiile fundamentale, pentru a proteja utilizarea drepturilor de proprietate intelectuală, pentru a asigura securitatea aprovizionării și pentru a încuraja ecosistemele de inovare echitabile, care nu sunt denaturate de norme nejustificate sau de subvenții străine, în conformitate cu propunerea recentă de regulament pentru a aborda denaturarea cauzată de subvențiile străine și cu Strategia industrială actualizată¹⁴. Măsurile ar trebui să se concentreze pe stabilirea unor standarde deschise, subvenții de stat nediscriminatorii și absența legilor protecționiste.

UE ar trebui să urmărească aceste puncte în forurile internaționale, cum ar fi Organizația Mondială a Comerțului și Organizația Mondială a Proprietății Intellectuale. De asemenea, ar trebui să trateze direct cu țările din afara UE atunci când este necesar, prin diversele dialoguri și negocieri care au loc în cadrul acordurilor relevante, cum ar fi acordurile de asociere în temeiul programului-cadru, acordurile științifice și tehnologice¹⁵ ale UE cu țările din afara UE, precum și acordurile comerciale și de investiții ale UE, inclusiv Acordul TRIPS al OMC¹⁶.

¹³ Un nou SEC pentru cercetare și inovare [COM(2020) 628].

¹⁴ COM(2021) 223 final. COM(2021) 350 final.

¹⁵ În prezent există acorduri științifice și tehnologice încheiate între Uniunea Europeană și Africa de Sud, Algeria, Argentina, Australia, Brazilia, Canada, Chile, China, Coreea, Egipt, Elveția, India, Iordania, Japonia, Maroc, Mexic, Noua Zeelandă, Rusia, Statele Unite ale Americii, Tunisia și Ucraina.

¹⁶ https://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/trips_e.htm.

În plus, Comisia intenționează să negocieze în numele UE foi de parcurs specifice pentru cooperare în domeniul cercetării și al inovării cu țări din afara UE cu o bază solidă de cercetare și inovare. Aceste foi de parcurs, care vor fi instrumente fără caracter juridic obligatoriu, ar trebui să stabilească în mod clar condițiile-cadru pe care se preconizează că le vor îndeplini ambele părți și să identifice obiectivele intermediare și calendarele de punere în aplicare. UE ar trebui să condiționeze orice continuare și extindere viitoare a cooperării bilaterale de progrese concrete, monitorizate la fața locului, în ceea ce privește obiectivele stabilite în foile de parcurs.

În plus, articolul 22 alineatul (5) din Regulamentul privind programul Orizont Europa prevede că programul de lucru poate limita participarea la acțiunile din cadrul programului Orizont Europa atunci când există o necesitate justificată de a proteja activele strategice¹⁷, interesele¹⁸, autonomia¹⁹ sau securitatea UE²⁰. În aceste circumstanțe excepționale și justificate, UE ar putea limita participarea la program la persoanele juridice stabilite numai în statele membre sau la entitățile juridice stabilite în anumite țări asociate sau în alte țări din afara UE. Programul de lucru poate exclude, de asemenea, participarea entităților juridice stabilite în Uniune sau în țări asociate controlate direct sau indirect de țări terțe neasociate.

Limitările trebuie aplicate întotdeauna în conformitate cu procedura stabilită de legislația UE și cu respectarea angajamentelor UE în cadrul acordurilor internaționale. Acestea ar trebui să fie excepționale și justificate în mod corespunzător, permițând programelor să rămână deschise, ca regulă generală.

Pentru a se asigura că UE și statele sale membre își aliniază abordarea privind urmărirea unei autonomii strategice deschise în anumite domenii de cercetare și inovare, prin adaptarea cooperării lor internaționale la interesele specifice ale politicii, Comisia propune consultarea statelor membre în forurile corespunzătoare.

În paralel, ca măsuri preventive, Comisia propune să aplice în mod corespunzător dispozițiile prevăzute în Regulamentul privind programul Orizont Europa pentru a atenua în continuare riscurile la adresa intereselor UE, cum ar fi cele privind exploatarea rezultatelor în țările neasociate din afara UE [articolul 39 alineatul (6)], privind transferul dreptului de proprietate asupra rezultatelor [articolul 40 alineatul (4)] sau privind acordurile de securitate cu țări din afara UE [articolul 20 alineatul (1)].

¹⁷ De exemplu, infrastructurile sensibile deținute de UE, cum ar fi sateliții Galileo sau Copernicus, a căror perturbare ar avea un impact semnificativ pentru UE ca urmare a imposibilității de a menține funcțiile respective.

¹⁸ Acoperirea intereselor ofensive și defensive identificate de UE la diversele componente ale politicii sale externe, promovarea drepturilor și a valorilor fundamentale, sau protejarea drepturilor de proprietate intelectuală.

¹⁹ După cum se prevede în revizuirea politicii comerciale, autonomia strategică deschisă cuprinde (i) reziliență și competitivitate pentru consolidarea economiei UE; (ii) sustenabilitate și echitate, reflectând necesitatea unei acțiuni responsabile și corecte a UE și (iii) asertivitate și cooperare bazată pe norme pentru a prezenta preferința UE pentru cooperare și dialog internațional, dar și disponibilitatea sa de a combate practicile neloiale și de a utiliza instrumente autonome pentru a-și urmări interesele acolo unde este necesar.

²⁰ Securitatea europeană cuprinde, de exemplu, protecția UE împotriva amenințărilor externe sau interne și vizează, de exemplu, protecția și reziliența infrastructurii critice împotriva riscurilor sistemice și a amenințărilor hibride, cum ar fi infrastructurile, datele și rețelele energetice, inclusiv supravegherea și urmărirea spațială și comunicațiile guvernamentale prin satelit.

În plus, Comisia intenționează să prezinte orientări privind gestionarea interferențelor străine care vizează organizațiile de cercetare și instituțiile de învățământ superior din UE. Aceste orientări vor avea ca scop protejarea valorilor fundamentale prin protejarea libertății academice, a integrității și a autonomiei instituționale și prin protejarea studenților, a cercetătorilor și a inovatorilor, precum și a rezultatelor-cheie ale cercetării, împotriva actorilor străini care desfășoară activități coercitive, sub acoperire, de înșelătorie sau de corupție.

De asemenea, Comisia va prezenta un cod de practică privind utilizarea inteligentă a proprietății intelectuale²¹, în conformitate cu Planul de acțiune privind proprietatea intelectuală²². Scopul acestuia va fi de a sensibiliza universitățile, organizațiile de cercetare și întreprinderile cu privire la importanța gestionării cunoștințelor și a proprietății intelectuale într-un mediu internațional.

În cele din urmă, pentru a asigura o reacție independentă a UE la crizele mondiale și pentru a atenua riscul de dependență de țări din afara UE în domeniul securității civile, UE ar trebui să își consolideze industria securității civile printr-o abordare ambițioasă și bazată pe capacități în cercetarea și inovarea din sectorul securității.

UE ar trebui:

- să încerce să convină asupra unor foi de parcurs bilaterale specifice cu parteneri prioritari din țări din afara UE, cu o bază solidă de cercetare și inovare, stabilind angajamente comune de punere în aplicare a condițiilor-cadru pentru a asigura condiții de concurență echitabile și promovarea valorilor comune.

Comisia:

- în 2021, va elabora și va promova orientări privind gestionarea interferențelor străine care vizează organizațiile de cercetare și instituțiile de învățământ superior din UE și;
- până la sfârșitul anului 2022, va prezenta un cod de practică privind utilizarea inteligentă a proprietății intelectuale într-un context internațional, pentru a sensibiliza universitățile, organizațiile de cercetare și întreprinderile.

4. PUNEREA ÎN COMUN A EFORTURILOR GLOBALE PENTRU A ABORDA ÎMPREUNĂ PROVOCĂRILE GLOBALE

Pandemia de COVID-19 a dat lumii o lecție importantă care ar trebui aplicată în mod egal schimbărilor climatice, crizei biodiversității și altor provocări globale: a expus inechități în vulnerabilitatea țărilor, a demonstrat imposibilitatea de izolare în interiorul frontierelor naționale și a arătat atât necesitatea, cât și potențialul neexploatat de a lucra împreună pentru binele comun. Criza economică provocată de pandemie oferă, de asemenea, o oportunitate unică de „a reconstrui mai bine”, cu accent pe sustenabilitate în contextul unei redresări verzi.

²¹ *Un nou SEC pentru cercetare și inovare (COM(2020) 628).*

²² *Valorificarea la maximum a potențialului inovator al UE – Un plan de acțiune privind proprietatea intelectuală care să sprijine redresarea și reziliența UE [COM(2020) 760].*

În consecință, pornind de la normele și cooperarea bazată pe valori pe care le propune, UE ar trebui să depună eforturi suplimentare pentru a apropia țările din întreaga lume în parteneriate multilaterale în domeniul cercetării și al inovării, axate pe găsirea de soluții la provocările globale precum schimbările climatice, criza biodiversității, poluarea, epuizarea resurselor sau bolile infecțioase, inclusiv în situații de criză²³, și pe facilitarea tranziției verzi și a celei digitale.

Parteneriatele multilaterale în domeniul cercetării și al inovării ar trebui să fie inspirate de modele de succes, cum ar fi Alianța pentru cercetarea Oceanului Atlantic²⁴. Alianța este rezultatul eforturilor de diplomatie științifică care reunește oamenii de știință, factorii de decizie politică și părțile interesate publice și private pentru a îmbunătăți înțelegerea și gestionarea Oceanului Atlantic. Bazându-se pe eforturile existente sau prin inițiative noi, parteneriatele multilaterale ar trebui să ia diverse forme în funcție de interesul și de obiectivele lor. Acestea ar putea varia de la aranjamente informale între parteneri pentru a-și coordona investițiile independente în domenii-cheie, până la parteneriate care asigură punerea în comun a resurselor în inițiative comune.

4.1 Direcționarea eforturilor globale către o tranziție verde justă

În calitate de lider mondial angajat să devină primul bloc neutru din punct de vedere climatic din lume până în 2050, UE va continua să direcționeze eforturile internaționale și să abordeze provocările de mediu împreună cu partenerii săi internaționali, în special principalele economii mondiale și sursele de emisii de gaze cu efect de seră. Cooperarea internațională în domeniul climei și al mediului este esențială pentru a sprijini politici bazate pe date concrete pentru a aborda crizele climatice și ale biodiversității și pentru a se adapta la acestea. De asemenea, aceasta ar trebui să se axeze pe dezvoltarea tehnologiilor curate în conformitate cu Acordul de la Paris și cu Pactul verde european, respectând așa-numitul principiu de „a nu aduce prejudicii semnificative”. Ca o contribuție la realizarea acestor obiective, principalele orientări strategice ale programului Orizont Europa includ acțiunea climatică și reducerea emisiilor, combaterea degradării mediului, combaterea poluării, promovarea unei economii circulare și o tranziție justă. Acestea vor fi urmărite prin subiecte de cercetare dedicate și prin parteneriate deschise participării țărilor din afara UE.

În plus, pentru a-și asigura poziția de lider tehnologic ecologic, UE ar trebui să stabilească parteneriate strategice cu liderii tehnologici și să coopereze prin foruri globale, sprijinind în același timp adoptarea standardelor verzi europene la nivel mondial. UE ar trebui să realizeze acest lucru prin diferite proiecte și organisme, astfel cum se indică mai jos.

Alianța pentru cercetarea Oceanului Atlantic. Pentru a consolida cooperarea la nivel internațional în domeniul cercetării și al inovării marine și pentru a contribui în mod activ la inițiativele mondiale, cum ar fi Deceniul științelor oceanelor pentru dezvoltare durabilă

²³ *Acțiunea umanitară a UE: noi provocări, aceleași principii* COM(2021) 110.

²⁴ <https://allatlanticocean.org>.

(2021-2030) al ONU, Comisia va crește sprijinul UE pentru Alianța pentru cercetarea Oceanului Atlantic. În paralel, știința privind regiunea arctică va rămâne, de asemenea, o prioritate pentru UE, ca exemplu al poziției de lider mondial.

Misiunea inovare²⁵. Aceasta este o inițiativă la nivel mondial luată de 24 de țări și Uniunea Europeană care depun eforturi pentru a accelera inovarea în domeniul energiei curate, demonstrând astfel poziția de lider mondial în ambiția climatică la COP26. Comisia își propune să consolideze angajamentul UE față de Misiunea inovare prin extinderea cooperării la noi parteneri, alinierea agendelor de cercetare, consolidarea capacităților precum strategia privind hidrogenul²⁶ și consolidarea legăturilor dintre parteneriatele relevante Orizont Europa. În acest sens, UE conduce în comun analiza unei „misiuni privind hidrogenul” cu Australia, Chile, Germania și Regatul Unit, care va fi lansată în cadrul conferinței Misiunea inovare 2.0 din iulie 2021.

Grupului pentru observarea Pământului (GEO). Comisia este copreședintele principal în 2021 al acestei rețele globale în domeniul observării Pământului. GEO are capacitatea de a conecta instituțiile guvernamentale și academice, furnizorii de date, întreprinderile, inginerii și cetățenii pentru a crea soluții inovatoare bazate pe observarea Pământului la provocările de mediu, sociale și sanitare la nivel mondial.

Forumul internațional privind bioeconomia. Sub egida strategiei privind bioeconomia, Comisia va stimula o societate mai inovatoare, mai eficientă din punctul de vedere al resurselor și mai competitivă, care să concilieze securitatea alimentară și nutrițională cu utilizarea durabilă a resurselor din surse regenerabile în scopuri industriale, asigurând totodată protecția mediului. În cadrul Strategiei UE „De la fermă la consumator”²⁷, Comisia va încuraja cooperarea la nivel mondial în domeniul cercetării agricole pe domenii prioritare precum sănătatea solului²⁸ și sistemele alimentare²⁹ și va evalua fiabilitatea unei platforme internaționale pentru știința sistemelor alimentare în vederea Summitului ONU privind sistemele alimentare din 2021.

UE sprijină atât „Grupul interguvernamental privind schimbările climatice” (IPCC), cât și „Platforma interguvernamentală științifico-politică privind biodiversitatea și serviciile ecosistemice” (IPBES). Comisia intenționează să prezinte activitatea UE în sprijinul științei climei în cadrul Conferinței Națiunilor Unite privind schimbările climatice (COP26), pentru a evidenția rolul UE ca factor esențial al tranziției către neutralitatea climatică și reziliența la schimbările climatice. UE ar trebui să promoveze sinergii între IPCC și IPBES, având în

²⁵ Misiunea inovare (<http://mission-innovation.net/>) este o inițiativă mondială anunțată în 2015 la COP21 în cadrul căreia se depun eforturi pentru a accelera inovarea în domeniul energiei curate. Uniunea Europeană deține în prezent președinția comitetului său director.

²⁶ <http://mission-innovation.net/our-work/innovation-challenges/renewable-and-clean-hydrogen/>.

²⁷ https://ec.europa.eu/food/farm2fork_en.

²⁸ Prin instituirea și sprijinirea consorțiilor internaționale de cercetare (IRC) și participarea Comisiei la Alianța globală de cercetare în domeniul gazelor cu efect de seră din agricultură.

²⁹ Produse alimentare 2030: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/bioeconomy/food-systems/food-2030_ro.

vedere interdependența dintre crizele legate de schimbările climatice și biodiversitate, ținând seama și de Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030.

Comisia va promova, de asemenea, activitatea „**Comitetului internațional pentru gestionarea durabilă a resurselor**” (IRP), pe care îl coprezidează. Ea oferă consiliere privind eficiența resurselor și economia circulară, esențiale pentru noul Plan de acțiune al UE pentru economia circulară (CEAP), pentru a operaționaliza Alianța globală privind economia circulară și eficiența resurselor³⁰ (GACERE) și pentru a se implica în activitatea G7 și G20.

Noul Bauhaus european³¹ are ambiția de a face din Pactul verde european³² o experiență culturală, centrată pe oameni, favorabilă incluziunii și pozitivă, tangibilă pentru toți și de a accelera o ecologizare durabilă a mediului construit. Acesta va aborda la nivel local cele mai presante provocări comune la nivelul UE și la nivel mondial.

UE ar trebui:

- să consolideze în continuare cooperarea la nivel internațional în domeniul cercetării și al inovării marine prin Alianța pentru cercetarea Oceanului Atlantic, bazându-se pe succesele sale, grupând rezultatele și consolidându-și dimensiunea de la polul nord la polul sud;
- să își folosească poziția de lider în guvernanța Misiunii inovare pentru a consolida alianța multilaterală, concentrând acțiunile internaționale de inovare pe tehnologii revoluționare în domeniul energiei și pe inițiativele care dau dovadă de o poziție de lider la nivel mondial în ceea ce privește ambițiile în materie de climă și mediu, în conformitate cu Pactul verde european.

Comisia:

- va sprijini cooperarea multilaterală privind politica de cercetare și inovare pentru sisteme alimentare echitabile, sănătoase și ecologice, mai ales prin intermediul Forumului internațional privind bioeconomia, al consorțiilor internaționale de cercetare și al Alianței globale de cercetare în domeniul gazelor cu efect de seră din agricultură; și
- va institui în 2022, prin inițiativa Noul Bauhaus european, o platformă internațională de gestionare a cunoștințelor care va disemina informații despre standarde, orientări și oportunități de finanțare și care va servi ca depozitar de idei și schimburi de bune practici și se va implica în managementul comunității.

³⁰ https://ec.europa.eu/environment/international_issues/gacere.html.

³¹ https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_ro.

³² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1596443911913&uri=CELEX:52019DC0640#>.

4.2 Promovarea tranziției digitale

Busola pentru dimensiunea digitală 2030³³ va ghida eforturile UE de promovare a unei abordări la nivel mondial a principalelor evoluții tehnologice și de reglementare, inclusiv în domeniul conectivității și al standardelor internaționale. UE ar trebui să promoveze o abordare internațională a fluxurilor de date fiabile, promovând în același timp modelul său de internet global sigur, deschis și rezilient la nivel mondial și urmărind obiective ambițioase în ceea ce privește accesul pe piață. Colaborarea în domeniul cercetării și al inovării este un instrument de încurajare a parteneriatelor digitale cu regiunile din întreaga lume. Parteneriatele digitale internaționale ar trebui să aibă ca rezultat oportunități mai mari pentru companiile din UE, creșterea comerțului digital prin intermediul unor rețele sigure, respectarea standardelor UE și a drepturilor și valorilor fundamentale și un mediu de susținere la nivel internațional pentru o transformare digitală centrată pe oameni.

Vor fi promovate parteneriate digitale internaționale pe următoarele subiecte: (i) politică și reglementări centrate pe oameni; (ii) soluții adaptate și îmbunătățite pentru conectivitatea digitală; (iii) parteneriate de inovare consolidate cu ecosistemele de cercetare digitală și inovare; (iv) concentrare sporită și parteneriate de cercetare privind tehnologii-cheie, cum ar fi inteligența artificială, blockchain, internetul obiectelor, big data, date spațiale, aplicații ale tehnologiilor digitale pentru tranziția verde, sănătate și educație. De exemplu:

- un grup de lucru comun privind inteligența artificială cu India pentru a stabili un teren comun pentru colaborare în cazuri de utilizare specifice și pe teme precum cercetarea și inovarea în domeniul inteligenței artificiale etice și al standardizării;

- un sprijin pentru lansarea în bandă largă a țărilor din Balcanii de Vest și Parteneriatul estic și proiecte de conectivitate digitală cu țările din vecinătatea europeană, Africa, America Latină, India și ASEAN, printre altele pentru a sprijini punerea în comun a eforturilor de cercetare și inovare;

- un sprijin pentru lansarea componentelor de conectivitate ale Alianței digitale cu America Latină și zona Caraibilor, bazându-se pe legătura directă de cablu de fibră optică între America de Sud și Europa (cablul BELLA);

Sectorul privat are un rol-cheie de jucat în domeniul cercetării și al inovării pentru tranziția digitală. Acesta va fi asociat inițiativelor strategice pentru a spori expertiza UE în mai multe domenii strategice digitale.

Parteneriatele digitale internaționale³⁴ vor oferi oportunitatea de a desfășura activități comune de cercetare, inclusiv prin întreprinderi comune care tratează aspectele industriale, care vor susține poziția de lider a UE în domeniul tehnologiilor în evoluție, cum ar fi tehnologia 6G,

³³ *Busola pentru dimensiunea digitală 2030: modelul european pentru deceniul digital*, COM(2021) 118.

³⁴ https://ec.europa.eu/international-partnerships/topics/digital-partnerships_ro.

sau utilizarea tehnologiei digitale în lupta împotriva schimbărilor climatice și a provocărilor legate de mediu.

Parteneriatele digitale internaționale în domeniul cercetării și al inovării vor fi promovate și prin intermediul Digital 4 Development Hub³⁵ (D4D Hub), platforma globală multilaterală a UE care sprijină o transformare digitală centrată pe oameni. Platforma D4D Hub grupează o multitudine de inițiative digitale și promovează combinarea resurselor UE, ale statelor membre și ale instituțiilor financiare prin abordarea Echipei Europa pentru un impact coordonat. Platforma D4D Hub va înființa sucursale regionale în Africa, Asia, America Latină și zona Caraibilor, precum și în vecinătatea estică a UE și va include toate părțile interesate relevante din regiunile respective.

UE ar trebui:

- să consolideze activitățile comune de cercetare, inclusiv în cadrul întreprinderilor comune care tratează aspectele industriale, pentru a sprijini poziția de lider a UE în tehnologii în evoluție, precum 6G, sau utilizarea tehnologiei digitale în lupta împotriva schimbărilor climatice și a provocărilor legate de mediu;
- să construiască parteneriate digitale internaționale puternice care să se fie adecvate pentru cei patru piloni ai Busolei pentru dimensiunea digitală 2030.

4.3 Consolidarea cooperării în domeniul sănătății mondiale

Pandemia de COVID-19 a scos la iveală faptul că UE și întreaga lume trebuie să își consolideze în mod semnificativ pregătirea și reziliența socioeconomică la șocuri legate de sănătate și de altă natură. În țările cu venituri mici și medii, precum și în contexte de conflict, pandemia a evidențiat și mai mult necesitatea consolidării sistemului de sănătate și a reamintit necesitatea unei abordări globale a securității sanitare. UE și-a utilizat parteneriatele internaționale puternice pentru a accelera eforturile menite să învingă virusul, lansând Răspunsul mondial la criza provocată de coronavirus, care a strâns angajamente în valoare de aproape 16 miliarde EUR la nivel mondial, dezvoltând platforma de date privind COVID-19³⁶ și publicând manifestul pentru cercetarea UE în materie de COVID-19. Împreună cu Organizația Mondială a Sănătății (OMS) și cu partenerii săi internaționali, UE a jucat, de asemenea, un rol principal în instituirea Acceleratorului accesului la instrumentele de combatere a COVID-19 (ACT-A)³⁷, precum și a mecanismului COVAX³⁸. Aceste două inițiative urmăresc să conducă dezvoltarea și distribuirea egală a unor metode sigure și eficiente de diagnosticare, a tratamentelor și a vaccinurilor împotriva COVID-19. În plus, Strategia farmaceutică pentru Europa³⁹ este menită să consolideze și mai mult rolul UE la nivel

³⁵ https://ec.europa.eu/international-partnerships/news/team-europe-digital4development-hub-launched-help-shape-fair-digital-future-across-globe_ro.

³⁶ <https://joinup.ec.europa.eu/collection/digital-response-covid-19/news/european-covid-19-data-platform>.

³⁷ <https://www.who.int/initiatives/act-accelerator>.

³⁸ <https://www.who.int/initiatives/act-accelerator/covax>.

³⁹ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/human-use/docs/pharma-strategy_report_en.pdf.

mondial, în calitate de lider în cercetarea și inovarea în domeniul sănătății, care poate aduce beneficii pacienților din întreaga lume.

Bazându-se pe acest succes și consolidându-și poziția de lider, și împreună cu Italia care deține președinția G20 în 2021, Comisia organizează un summit mondial pe tema sănătății pentru a face bilanțul răspunsului global la pandemia de COVID-19, inclusiv al ACT-A, pentru a îmbunătăți gradul de pregătire și răspunsul actual și potențial la pandemie. Aceasta va urmări, de asemenea, să dezvolte și să aprobe un set de principii pentru continuarea cooperării multilaterale și a acțiunilor comune de prevenire a viitoarelor crize sanitare globale, precum și pentru un angajament comun de a construi o lume mai sănătoasă, mai sigură, mai echitabilă și mai durabilă.

În acest sens, UE ar trebui să promoveze cooperarea studiilor clinice ale platformei europene finanțate de UE cu parteneriatele ACT-A, pentru a asigura în special schimbul rapid de dovezi clinice pentru a evalua candidații la terapie și vaccin. Acest lucru va îmbunătăți gradul de pregătire pentru a aborda noi variante ale virusului și va contribui la furnizarea rapidă de vaccinuri și terapii eficiente, în conformitate cu strategia UE privind vaccinurile împotriva COVID-19⁴⁰ și cu strategia UE privind terapiile împotriva COVID-19⁴¹.

Pe termen mediu și lung, Comisia își va consolida angajamentele de consolidare a sistemelor de sănătate, securitatea sanitară la nivel mondial, creșterea accesului la medicamente și produse sanitare, în special prin cercetare, inovare, consolidarea capacităților și sprijin pentru producția locală, la baza strategiei aflându-se inovările digitale. Comisia va concentra eforturile asupra cercetării și inovării pe teme și boli grave, precum bolile transmisibile și netransmisibile sau sănătatea maternă și a copilului.

Comisia se va baza pe alianțele globale în domeniul sănătății lansate deja sau la care a aderat în ultimii ani în sectoare-cheie, cum ar fi bolile rare⁴², bolile cronice netransmisibile⁴³, rezistența la antimicrobiene⁴⁴ și medicina personalizată⁴⁵. De asemenea, Comisia a propus, de asemenea, sprijinirea Parteneriatului dintre țările europene și cele în curs de dezvoltare privind studiile clinice intervenționale (EDCTP), care vizează reducerea poverii individuale, sociale și economice a bolilor infecțioase legate de sărăcie în Africa subsahariană; sprijinirea cercetării privind focarele semnificative de boli infecțioase⁴⁶; și dezvoltarea și accesul la vaccinuri împotriva bolilor infecțioase emergente⁴⁷.

⁴⁰ COM(2020) 245 final.

⁴¹ COM(2021) 355 final.

⁴² Consorțiul internațional pentru cercetarea bolilor rare: <https://irdirc.org/about-us/vision-goals/>.

⁴³ Alianța globală pentru boli cronice: <https://www.gacd.org/>.

⁴⁴ Inițiativa de programare în comun privind rezistența la antimicrobiene - Parteneriatul One Health privind rezistența la antimicrobiene: <https://www.jpiaamr.eu/>.

⁴⁵ Consorțiul internațional pentru medicina personalizată: <https://www.icpermed.eu/>.

⁴⁶ Colaborare la nivel mondial în materie de cercetare pentru pregătire în eventualitatea apariției unor boli infecțioase: <https://www.glopid-r.org/>.

⁴⁷ Coaliția pentru inovare în domeniul pregătirii în eventualitatea apariției unei epidemii: <https://cepi.net/>.

Comisia, împreună cu Agenția Europeană pentru Medicamente, participă activ la inițiativele care oferă orientări și recomandări strategice, încurajând schimburile și cooperarea între autoritățile de reglementare globale ale rezultatelor cercetării farmaceutice⁴⁸.

Aceste parteneriate internaționale vor fi consolidate, implicând, după caz, Organizația Mondială a Sănătății și alți actori globali în domeniul sănătății.

Comisia:

- va contribui la agenda pe termen mediu și lung privind securitatea sanitară, pregătirea și consolidarea sistemului de sănătate;
- va promova cooperarea în cadrul studiilor clinice ale platformelor europene finanțate de UE cu parteneriatele încheiate cu Acceleratorul accesului la instrumentele de combatere a COVID-19 (ACT-A) și va urmări obiectivele ACT-A prin îmbunătățirea accesului la medicamente și produse sanitare, în special prin cercetare, inovare, dezvoltare și promovarea instrumentelor digitale de sănătate și creșterea capacității de producție locală în țările partenere; și
- va sprijini instituirea unei întreprinderi comune globale în domeniul sănătății în cadrul Parteneriatului dintre Țările europene și cele în curs de dezvoltare privind studiile clinice intervenționale, în cadrul căreia UE va colabora cu statele membre, cu țările asociate la programul Orizont Europa și cu țările africane, pentru a aborda bolile infecțioase și urgențele de sănătate publică din Africa subsahariană.

4.4 Promovarea inovării

Cu o conectivitate și o alfabetizare digitală în continuă dezvoltare, inovatorii locali apar peste tot în lume, de la orașe mari până la zone rurale îndepărtate; aceștia interacționează, împărtășesc și creează împreună soluții în toate domeniile pentru a aborda provocările globale. Pentru a încuraja și a exploata acest potențial imens și pentru a sprijini Strategia UE pentru conectivitate⁴⁹, UE ar trebui să stabilească parteneriate internaționale de inovare reciproc avantajoase, constând în rețele de incubatoare și acceleratoare, cu țări și regiuni care oferă deschidere reciprocă spre antreprenoriat și investiții. Acestea ar trebui să încurajeze, printre altele, crearea de programe de tranziție lină (*soft-landing*)⁵⁰ și colaborări cu întreprinderi nou-înființate între țările din UE și țările din afara UE, completând astfel dimensiunea internațională a inițiativelor parteneriatelor europene de tip cluster⁵¹ și ale

⁴⁸ Coaliția internațională a autorităților de reglementare a medicamentelor: <http://icmra.info/>.

⁴⁹ JOIN(2018) 31.

⁵⁰ Programul de tranziție lină (*soft-landing*) este un program personalizat pentru a ajuta întreprinderile nou-înființate și întreprinderile în curs de extindere să exploreze un nou ecosistem.

⁵¹ <https://clustercollaboration.eu/find-partners/beyond-europe>.

întreprinderilor nou-înființate din Europa⁵² și rețeaua de centre de inovare digitală a UE. Completând acțiunile Marie Skłodowska-Curie, aceste parteneriate vor promova, de asemenea, mobilitatea inovatorilor în ambele direcții. Deja operaționale în India și Africa, Comisia propune extinderea acestora în alte regiuni.

Pentru a încuraja și mai mult inovatorii europeni să valorifice ecosistemul global de inovare, serviciile de accelerare a dezvoltării unei afaceri ale Consiliului European pentru Inovare (CEI) vor oferi întreprinderilor nou-înființate și întreprinderilor în curs de extindere europene pe care le sprijină posibilitatea de a participa la târguri comerciale internaționale. În paralel, pentru a spori în continuare atractivitatea și capacitatea de inovare a UE, inovatorii de peste mări care doresc să înființeze întreprinderi noi în UE vor putea solicita sprijin din partea CEI. În plus, Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) va lansa, în țări specifice din afara UE, acțiuni coordonate ale comunităților sale de cunoaștere și inovare.

5. MODULAREA COOPERĂRII CU ȚĂRILE ȘI REGIUNILE PRIORITARE

UE ar trebui să se angajeze față de țările din afara UE într-o abordare nuanțată și modulată, bazată pe niveluri de reciprocitate, condiții de concurență echitabile și respectarea drepturilor fundamentale și a valorilor comune. UE ar trebui să rămână un partener puternic și deschis, încercând în același timp să își consolideze, printr-o cooperare bine orientată, propria expertiză în domeniile emergente cheie. În același timp, ar trebui să proiecteze în comun inițiative pentru a sprijini țările care vor să își actualizeze ecosistemele de cercetare și inovare.

5.1 Consolidarea cooperării cu țările industrializate din afara UE și cu economiile emergente

În timp ce o mare parte a cooperării cu anumite țări se va desfășura în cadrul parteneriatelor globale multilaterale, UE ar trebui, de asemenea, să încerce să consolideze cooperarea bilaterală pentru a spori cunoștințele și a pune în comun resursele, în special în domeniile de interes ale UE.

Statele Unite. Cooperarea cu Statele Unite, cu care UE împărtășește niveluri ridicate de capacitate de cercetare și inovare și valori și principii comune, asigură combinarea cercetătorilor, a inovatorilor și a celor mai bune echipamente în căutarea de soluții la provocările globale. În special, angajamentul reafirmat al Statelor Unite față de obiectivele în domeniul climei și consolidarea ordinii multilaterale oferă posibilitatea unei relații reînnoite în domeniul cercetării și al inovării. Comunicarea comună „O nouă agendă UE-SUA pentru o schimbare globală”⁵³ stabilește o serie de propuneri de cooperare cu SUA și, în special, solicită instituirea unei alianțe pentru tehnologii verzi și instituirea unui nou Consiliu UE-SUA pentru comerț și tehnologie. Bazându-se pe acest text, Comisia propune, de asemenea, creșterea reciprocității în materie de cooperare bilaterală și creșterea nivelurilor de coordonare

⁵² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/startup-europe/>.

⁵³ JOIN(2020) 22 final.

și coerență între investițiile în cercetare și inovare din UE și SUA, începând cu provocările climatice, digitale, energetice, de mediu și sanitare.

UE ar trebui, de asemenea, să încerce să își consolideze cooperarea cu principalele puteri științifice, cum ar fi **Canada, Japonia, Coreea de Sud, Singapore, Australia și Noua Zeelandă**, inclusiv prin explorarea de noi posibilități pentru o cooperare mai strânsă, cum ar fi asocierea în cadrul programului Orizont Europa.

China. În calitate de centru de cercetare și inovare, China este un partener pentru UE în abordarea provocărilor globale. În același timp, poziția Chinei de concurent economic și rival sistemic al UE necesită reechilibrarea cooperării în domeniul cercetării și al inovării. UE a lansat discuții cu China cu privire la o foaie de parcurs comună pentru a stabili condiții-cadru agreeate și principii directe privind cooperarea, pentru a atinge condiții de concurență echitabile și de reciprocitate, respectând în același timp valorile fundamentale, standarde etice și de integritate științifică ridicate. Pe această bază, UE va identifica, de asemenea, domeniile de cercetare în care cooperarea ar putea fi reciproc avantajoasă, cum ar fi știința climei și protecția biodiversității, economia circulară, sănătatea, sectorul alimentar, agricultura, acvacultura și observarea oceanelor. Atingerea unor condiții de concurență echitabile și de reciprocitate va condiționa dezvoltarea cooperării cu China.

UE finanțează o rețea de cunoaștere a UE privind China pentru a aborda cercetarea și inovarea, reunind statele membre și UE pentru a discuta și a împărtăși cele mai bune practici și strategii și pentru a conveni asupra unei abordări comune. În același timp, UE ar trebui să ia măsuri pentru a valorifica noul potențial de cercetare și inovare al Chinei. Aceasta ar trebui să încurajeze universitățile și instituțiile de cercetare să asigure un grad mai ridicat de reciprocitate și beneficii reciproce în cooperarea lor cu omologii chinezi.

India. În conformitate cu *Parteneriatul strategic UE-India*: „O foaie de parcurs până în 2025”, cooperarea cu India va fi intensificată pentru a aborda împreună provocările globale și modernizarea durabilă. Cooperarea în domeniul sanitar, inclusiv reziliența la crizele sanitare, acțiunile pentru o ecologizare justă a economiei și eforturile pentru o digitalizare centrată pe oameni vor fi toate considerate prioritare. De asemenea, vor fi luate în considerare cooperarea pentru sprijinirea parteneriatului pentru conectivitate UE-India⁵⁴, cu accent pe mobilitatea cercetătorilor și a inovatorilor, și strategia pentru cooperare în regiunea indo-pacifică, prin acțiuni privind economia albastră, cum ar fi deșeurile marine.

Rusia. Cooperarea UE cu Rusia se bazează pe cele cinci principii convenite în angajamentul stabilit de Consiliu, în special în domeniul cercetării și al inovării, și pe dorința de a menține contacte interpersonale. Aceasta ține seama de prioritățile și interesele politicii UE, de nevoia de reciprocitate sporită și de condiții de concurență echitabile și de respectarea drepturilor și valorilor fundamentale.

⁵⁴ Lansat în cadrul reuniunii liderilor UE-India, 8 mai 2021 - <https://www.consilium.europa.eu/media/49516/eu-india-connectivity-partnership-8-may-2.pdf>.

5.2 Integrarea cooperării cu țările AELS, Balcanii de Vest, Turcia, țările acoperite de politica europeană de vecinătate și Regatul Unit.

UE ar trebui să acorde o prioritate deosebită partenerilor din imediata sa vecinătate, inclusiv prin asociere la programul Orizont Europa.

Țările SEE/AELS. Țările SEE/AELS împărtășesc valorile UE și aduc contribuții importante la peisajul european de cercetare și inovare. Acestea susțin excelența prin investiții majore în organizații de cercetare de rang mondial, cooperează în proiecte de colaborare și, având în vedere nivelul lor de integrare cu UE, primesc și trimit un număr mare de cercetători și inovatori din și către UE.

Balcanii de Vest și Turcia. Promovarea stabilității și prosperității țărilor candidate și potențial candidate rămâne o prioritate-cheie a UE. UE se angajează în special să sprijine punerea în aplicare a unei agende dedicate inovării pentru Balcanii de Vest⁵⁵, inclusiv în cadrul Planului economic și de investiții pentru Balcanii de Vest⁵⁶. Participarea la programele UE reprezintă un element important al integrării Turciei în politicile și instrumentele UE atunci când acest lucru este un interes reciproc și în conformitate cu progresele înregistrate în cadrul general al relațiilor sale cu UE.

Parteneriatul estic și vecinătatea sudică. În conformitate cu Comunicarea comună privind Parteneriatul estic⁵⁷, rezultatele Parteneriatului estic după 2020 ar trebui să identifice acțiuni de cooperare pentru anii următori. Parteneriatul UE cu vecinătatea sudică⁵⁸, bazat pe parteneriatul reînnoit cu vecinătatea sudică și pe Planul economic și de investiții aferent, este esențial pentru promovarea creșterii și prosperității prin cercetare și inovare. Cooperarea internațională sprijină transferul de tehnologie, inovarea și cercetarea colaborativă și conduce la o creștere mai rezilientă și favorabilă incluziunii, la crearea de oportunități durabile de ocupare a forței de muncă, la o societate și la o economie bazate pe cunoaștere și la îmbunătățirea mediului prin inițiative precum BlueMed⁵⁹.

Regatul Unit. Participarea Regatului Unit la programul Orizont Europa îi va permite să mențină legături puternice cu UE în domeniul cercetării și al inovării, bazându-se pe valori comune și pe lunga istorie a participării Regatului Unit la programele-cadru de cercetare și inovare și la Spațiul european de cercetare.

⁵⁵ Se va conveni la reuniunea ministerială din mai 2021.

⁵⁶ *Un plan economic și de investiții pentru Balcanii de Vest*, COM(2020) 641.

⁵⁷ *Politica privind Parteneriatul estic după 2020: Consolidarea rezilienței – un Parteneriat estic care produce rezultate pentru toți* [JOIN(2020) 7 final].

⁵⁸ *Un parteneriat reînnoit cu țările din vecinătatea sudică - O nouă agendă pentru Mediterana* [JOIN(2021) 2].

⁵⁹ [Inițiativa BlueMed \(bluemed-initiative.eu\)](https://blue-med-initiative.eu/).

5.3 Aprofundarea parteneriatelor UE cu Africa, America Latină și alte regiuni și țări

Abordarea modulată va acorda o atenție deosebită cooperării cu Africa, bazându-se pe cooperarea existentă cu alte regiuni și țări⁶⁰.

Africa. În conformitate cu Comunicarea comună „Către o strategie cuprinzătoare cu Africa”⁶¹, UE urmărește să își consolideze cooperarea cu Africa în domeniul cercetării și al inovării. Utilizarea eficace a științei, a tehnologiei și a inovării accelerează dezvoltarea durabilă și favorabilă incluziunii, precum și tranziția către societăți și economii bazate pe cunoaștere care consolidează capitalul uman, în special prin mobilitatea și formarea cadrelor universitare și cercetătorilor. Pentru a face față acestor provocări, a căror urgență a crescut din cauza pandemiei de COVID-19, UE propune o serie de inițiative regionale ambițioase.

Comisia, colaborând îndeaproape cu Comisia Uniunii Africane, propune punerea în aplicare a unei serii de inițiative în cadrul programului Orizont Europa, constituind o „Inițiativă privind Africa” cuprinzătoare și ambițioasă. Acest lucru va sprijini acordul la care s-a ajuns la reuniunea ministerială din iulie 2020 a Dialogului politic la nivel înalt UE-Uniunea Africană privind știința, tehnologia și inovarea. Ar trebui susținuți patru piloni ai cooperării: (i) sănătatea publică, inclusiv reziliența și pregătirea pentru pandemie⁶²; (ii) tranziția verde⁶³; (iii) inovarea și tehnologia pentru crearea de locuri de muncă⁶⁴; și (iv) capacități în domeniul științei și al învățământului superior⁶⁵, în special pentru femei și tineri.

În plus, o agendă de inovare Uniunea Europeană-Uniunea Africană ar trebui să sprijine transformarea rezultatelor cercetării și inovării în produse și servicii cu impact concret, prin diferite măsuri care îmbunătățesc dezvoltarea afacerilor și accesul la finanțare pentru inovatori.

Prioritatea acordată cooperării cu Africa include cooperarea bilaterală de lungă durată cu Africa de Sud⁶⁶ și vine în paralel cu continuarea parteneriatelor UE cu alte părți ale lumii, combinând resursele UE, ale statelor membre și ale instituțiilor financiare prin inițiative ale Echipei Europa.

⁶⁰ Oportunitățile de cooperare în domeniul cercetării vor continua cu alte regiuni și țări care nu sunt menționate în mod specific mai jos.

⁶¹ *Către o strategie cuprinzătoare cu Africa*, [JOIN(2020) 4].

⁶² Prin Parteneriatul dintre țările europene și cele în curs de dezvoltare privind studiile clinice intervenționale și întreprinderea comună globală propusă în domeniul sănătății.

⁶³ Inclusiv prin intermediul parteneriatelor UE-UA privind securitatea alimentară și nutrițională și agricultura durabilă, schimbările climatice și energia durabilă și acordurile de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil.

⁶⁴ De exemplu, prin Parteneriatul pentru inovare Africa-Europa.

⁶⁵ Inclusiv prin sprijinirea științei pentru elaborarea politicilor, promovarea științei deschise și programul-pilot al Inițiativei africane de cercetare pentru excelența științifică.

⁶⁶ Acordul privind știința și tehnologia încheiat cu Africa de Sud.

America Latină și zona Caraibilor (ALC). Comisia va sprijini punerea în aplicare a foii de parcurs strategice UE-CELAC privind știința, tehnologia și inovarea⁶⁷, pe baza a patru linii principale de cooperare cu regiunea, concentrându-se pe (i) provocări globale, (ii) mobilitatea cercetătorilor, (iii) infrastructuri de cercetare și (iv) inovare. Ar trebui stabilit un angajament mai puternic cu Brazilia, Mexic, Argentina, Chile și alți parteneri UE din regiune, în domenii precum tranziția verde și tranziția digitală, sănătatea sau dezvoltarea de soluții comune pentru o redresare durabilă. O colaborare în creștere cu programul spațial al UE și noile huburi Copernicus și centrele Galileo din ALC va juca un rol-cheie pentru a stimula inovarea și cercetarea în regiune.

Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN). Cooperarea regională cu ASEAN va fi consolidată prin sprijinul UE pentru cooperarea și mobilitatea intra-ASEAN în domeniul cercetării și al inovării în cadrul Dialogului ASEAN-UE privind știința și tehnologia.

UE ar trebui:

- să încerce să convină asupra foii de parcurs comune UE-China privind viitorul cooperării în domeniul științei, al tehnologiei și al inovării pentru a asigura condiții de concurență echitabile și de reciprocitate ca o condiție prealabilă pentru cooperarea viitoare; și
- să pună în aplicare foaia de parcurs strategică a planului de acțiune UE-CELAC pentru știință, tehnologie și inovare (2021-2023) și să sprijine dialogul între UE și ASEAN privind știința și tehnologia.

Comisia:

- va dezvolta acțiuni de cooperare la nivel internațional selective și specifice în cadrul cererilor de propuneri în domenii de interes reciproc în cadrul programului Orizont Europa și va exploata, acolo unde este justificat și de la caz la caz, oportunitățile de asociere la programul Orizont Europa, asigurând în același timp reciprocitatea, câștigurile reciproce și respectarea valorilor fundamentale; și
- va dezvolta planuri strategice de cercetare și inovare pentru Africa, asociind programarea Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa în lume cu programul Orizont Europa și va lansa în 2021 o „Inițiativă Africa” cuprinzătoare și ambițioasă în cadrul primelor programe de lucru Orizont Europa.

6. CONCLUZII

Pentru a susține obiectivul unei UE mai puternice în lume, UE ar trebui să depună eforturi pentru a oferi această abordare globală în strânsă coordonare cu strategiile statelor membre,

⁶⁷

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/research_and_innovation/strategy_on_research_and_innovation/documents/eu-celac_strategic-roadmap-2021-2023.pdf.

utilizând Forumul SEC pentru tranziție, după caz. Comisia va monitoriza punerea în aplicare a acțiunilor stabilite în prezenta comunicare și va evalua contribuția acestora la obiectivele abordării globale, ținând seama de repere precum volumul investițiilor internaționale mobilizate în cercetare și dezvoltare în cooperare multilaterală, numărul publicațiilor științifice comune și progresele înregistrate în materie de reciprocitate în ceea ce privește accesul la programele de cercetare și dezvoltare finanțate public. O primă analiză a progreselor va avea loc în cadrul unei conferințe internaționale care va fi organizată în 2022. Aceasta va fi urmată de rapoarte bienale din partea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu, care vor înlocui rapoartele de punere în aplicare și foile de parcurs specifice la nivel de țară prezentate în Comunicarea din 2012 privind cooperarea internațională în domeniul cercetării și al inovării⁶⁸.

Lumea noastră aflată în schimbare rapidă consideră știința și tehnologia drept factori-cheie și facilitatori ai politicii externe, însă acestea se află, de asemenea, în centrul tensiunilor geopolitice. Acest lucru necesită o cooperare aprofundată pe bază de deschidere, condiții de concurență echitabile și respectarea drepturilor și valorilor fundamentale și sprijinirea autonomiei strategice deschise a UE. Noua abordare globală a cercetării și a inovării, astfel cum este prezentată în prezenta comunicare, va consolida capacitatea globală de a oferi soluții la provocările comune cu care se confruntă umanitatea și va consolida influența pozitivă a UE în lume.

⁶⁸ COM/2012/0497 final.